

La construcció del Corrent Social Cristià

Guió Trobada Virtual 19-4-2023, 19h.

L'objectiu de la trobada per Zoom és conversar sobre com donar resposta a la necessitat d'una presència cristiana organitzada en el si de la societat, present en els grans debats culturals i en l'espai públic-polític que actua d'acord amb la doctrina social de l'Església.

Aquesta és la versió extensa del guió. Prèviament vas rebre una versió resumida. La seva finalitat és contribuir a emmarcar i fer més fructífera la conversa.

Recomano amb insistència la seva lectura i reflexió

Joan Pau II:

"La política és una de les formes més altes de caritat, perquè busca el bé comú". (Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, 1991). "El compromís polític és una forma important de promoure la dignitat humana i la justícia al món" (Discurs a la Universitat Catòlica d'Amèrica, 1979).

Benet XVI:

"Els catòlics han d'estar compromesos en la política, per portar els valors de l'Evangelí a la societat i construir una cultura de la vida i la dignitat humana". (Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, 2013). "La política necessita homes i dones que busquin el bé comú i que estiguin disposats a sacrificar els seus propis interessos en favor del bé de la comunitat" (Discurs al Bundestag alemany, 2011).

Francesc:

"Els catòlics han d'estar compromesos en la política, per lluitar contra la corrupció i la injustícia, i promoure la pau i la solidaritat". (Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, 2018). "Els cristians tenen el deure de participar en la vida política, per portar la llum de l'Evangelí a les estructures socials i polítiques" (Encíclica Fratelli Tutti, 2020).

GUIÓ

1. **El diagnòstic.** És el més tractat de tots els temes. Per aquesta raó, només cal recordar tres conclusions de forma resumida:

1.1. Dels tres àmbits en els quals s'expressa el cristianisme, el de la vida de la fe, com a cultura encarnada en la societat, i com a font que inspira l'acció política i la pràctica institucional, la primera és la que registra, si bé que de manera incipient, més aportacions positives i esperançadores. Les brases que oferien caliu, estan donant lloc a noves fogueres.

- 1.2. Però en el debat cultural en la societat la presència és quasi nul·la, malgrat l'existència d'institucions cristianes. Més pobre és encara la presència en l'espai públic-polític.
2. Hi ha, per tant, **dues grans absències cristianes**: com a alternativa cultural, i com a *“iniciativa dels cristians laics per descobrir o d'idear els mitjans perquè les exigències de la doctrina i de la vida cristianes impregnin les realitats socials, polítiques i econòmiques”* (899 CDSE) i *“ajuntant les seves forces, han de sanejar les estructures i les condicions del món”* (909 CDSE).
3. El Corrent Social Cristià (en endavant el Corrent) **és la resposta a les dues absències**.
- 3.1. Corrent en el sentit de confluència de diverses vies cristianes, que engruixen en la mesura que avança.
- 3.2. Social Cristià, en tant el seu comú denominador és la doctrina social de l'Església que uneix cristians de fe i altres persones que comparteixen els seus postulats i fins.
- 3.3. Un moviment organitzat en el si de la societat.
4. **Un moviment social i cultural és un canvi**, és un enfocament sorgit dins de la societat, que es basa en una causa, una identitat o una necessitat compartida per un grup de persones, que posseeixen una identitat compartida, un sentit de pertinença que els aglutina. S'organitzen a partir d'una problemàtica o un conflicte comú que els afecta. Desenvolupen estratègies d'acció col·lectiva per aconseguir canvis en l'ordre social. Els seus integrants mantenen vincles estables que perduren en el temps.
5. **Hi ha condicions que cal construir**, unes, i **canalitzar**, altres, que poden fer possible que un moviment social o cultural tingui èxit. Són:
- 5.1. Que la causa tingui connexió amb sentiments profunds de les persones sobre el que està bé i el que està malament, que les faci pensar en allò que realment importa, en la creació d'un món millor per als seus fills.
- 5.2. Que es determinin accions concretes i objectius específics per avançar el moviment i assolir el canvi desitjat en l'ordre social.
- 5.3. Que s'estableixi una data límit per dur a terme les accions i s'avaluïn els resultats obtinguts.
- 5.4. Que es reconeguin o amplii'n nous drets per a les persones afectades pel problema o el conflicte.
- 5.5. Que es mantinguin vincles estables entre els integrants del moviment i es generin aliances amb altres actors socials.
6. **Hi ha factors que sempre s'oposen** a l'èxit d'un nou moviment:

- 6.1. La resistència de les elits polítiques, econòmiques o culturals que es beneficien de l'ordre establert i que tracten d'impedir o reprimir les demandes dels moviments.
- 6.2. La manca de recursos materials, humans o simbòlics per sostenir l'acció col·lectiva i difondre els seus missatges.
- 6.3. La fragmentació o divisió interna dels moviments per diferències ideològiques, estratègiques o de lideratge.
- 6.4. La cooptació o integració d'alguns sectors o líders dels moviments per part del sistema polític o econòmic, la qual cosa debilita la seva capacitat crítica i transformadora.
- 6.5. La desmobilització o apatia de la ciutadania, que pot ser producte de la por, el conformisme, l'egoisme, la desconfiança, l'individualisme o la falta de consciència sobre els problemes socials.

7. Hi ha importants dificultats internes

- 7.1. La fragmentació i la desunió, unit al refús pel compromís polític en confondre política, que vol dir la construcció del bé comú, amb partidisme.
- 7.2. Viure tancats en el propi carisma, vida, família, escola i educació, moviment, institució; que cal mantenir, però que es veurien beneficiats en els seus fins si alhora es participés en accions comunes compartides per guanyar la batalla cultural i política. Aquell tancament, si persisteix, contribueix a la marginalitat del cristianisme en la nostra societat.
- 7.3. Situeu el carisma al qual esteu adscrits i els fins que preteneu assolir; serà molt difícil trobar un cas en el qual aquells fins no es vegin beneficiats, accelerats en la seva consecució, millorant les condicions culturals i polítiques. Aquesta millora només està a l'abast d'una acció comuna.
- 7.4. Alguns es refugien en la prioritat de la pregària per negar-se a l'acció pública. Com si fos incompatible! Una malaltia greu requereix molta oració, però ningú deixa d'anar al metge per aquesta causa.
- 7.5. Manca de temps, moltes coses a fer. Ben cert. Cal incorporar gent fresca i nova, però és inexorable començar pels ja compromesos. Si no tots, la majoria, perquè només a partir d'una determinada massa crítica i irradiació, és possible arribar a gent nova. El temps és una qüestió de prioritats, d'esforç; els cansats fan la feina.
- 7.6. Les resistències a l'acció comuna, les divisions, no tenen una solució teòrica. Només fer créixer una acció unitària portadora de sentit pot arrambar amb aquestes oposicions. Fer veure amb fets que el Corrent camina.

8. **Els moviments socials han d'aportar beneficis**, tant per als seus integrants com per a la societat en general. Alguns d'aquests beneficis són:

- 8.1. Enforceixen la identitat col·lectiva i el sentit de pertinença de les persones que comparteixen una causa o una visió del món.
  - 8.2. Promouen la participació ciutadana i l'exercici de la democràcia, en expressar les seves demandes i propostes davant les autoritats i l'opinió pública.
  - 8.3. Generen canvis positius en diferents àmbits.
  - 8.4. Fomenten la creativitat, la innovació i l'aprenentatge col·lectiu, en desenvolupar noves formes d'organització, comunicació i acció.
  - 8.5. Contribueixen al benestar físic i mental de les persones, en brindar-los plaer, llibertat, potència i descàrrega de tensions a través del moviment.
9. **I per què no un partit polític, si la mancança es dona en l'àmbit polític?**
 Quatre raons del no:
- 9.1. Un partit és l'expressió política d'un estat d'opinió previ, d'un moviment. Si no és així només significa unes sigles sense força. I precisament el problema és que aquest estat d'opinió, aquest moviment cristià en la societat, no existeix.
  - 9.2. El desprestigi dels partits, la presentació d'un més incorreria en el mateix menyspreu. Tan sols una cosa nova i acreditada pels fets previs pot obrir la via a la bona acreditació.
  - 9.3. En realitat l'activitat dels partits és molt pobre. Fora dels períodes electorals, aporten molt poc, més enllà de les seves cúpules. Nosaltres necessitem una xarxa activa i motivada, en moviment, un corrent.
  - 9.4. Fem un intent de veure si un corrent social fort, fa molt més receptius a la majoria dels partits a les propostes sorgides del cristianisme cultural i sociopolític. Construïm un corrent social fort, veiem els resultats. Sempre hi haurà temps per decidir una acció electoral.

Un vi nou necessita odres nous, una pràctica i una mentalitat diferent.

10. Un Corrent, per fer què? Amb caràcter més general:

- 10.1. Perquè la seva acció transformadora, cultural, social i política, fa més fàcil el primer anunci l'evangelització des de la fe que fa l'Església, perquè millora les condicions en les quals es realitza.
- 10.2. Per contribuir a reconstruir la moralitat col·lectiva i personal, per mitjà de situar noves referències i fer-les visibles, del debat cultural, dels debats sobre les polítiques públiques i les lleis, les campanyes prepositives, i les iniciatives crítiques, la mobilització, la presència, el testimoni, la creació d'esdeveniments.
- 10.3. Oferir l'alternativa a la cultura hegemònica occidental basada en la raó instrumental i l'emotivisme de l'imperi del desig per sobre de qualsevol altra consideració, i l'autodeterminació humana sense límits. Oferir un marc de raó objectiva sorgit de la llei natural i el cristianisme.
- 10.4. Transformar la vida pública, la societat i la pràctica de les institucions polítiques amb una nova concepció i una pràctica realment al servei

del bé comú, guiada per les virtuts, i per una acció organitzada basada en l'aplicació de la doctrina social de l'Església.

11. En termes funcionals, què fa el Corrent? Actua en l'àmbit del bé comú i, per tant, de la vida pública, de les institucions polítiques i socials.

- 11.1. Escolta a les persones i dialoga amb elles en termes generals o les concernides per aquella qüestió, estudia els temes per fer propostes concretes.
- 11.2. Construeix consensos socials entorn de solucions, i ho concreta amb polítiques públiques, que difon i comunica per cercar el màxim suport social.
- 11.3. Dialoga amb partits i governs, i els hi proposa polítiques concretes, modificacions, els empeny. Interactua amb les institucions polítiques i amb la societat,
- 11.4. Du a terme grans campanyes sobre aquestes qüestions.
- 11.5. Discerneix sobre la doctrina social de l'Església i treballa per aplicar-la als nostres problemes, reptes, necessitats i oportunitats col·lectives.
- 11.6. Actua, mobilitza i comunica. Persegueix capgirar la realitat per mitjà d'una estratègia de reformes parcials, articulades a la finalitat global.
- 11.7. Dona formació sòlida als seus membres i a la ciutadania i fa servei. Formació bàsica, d'aplicacions, de lideratge i de manera especial el curs de lideratge jove.
- 11.8. Promou debats en el si de la societat, de les institucions sobre les grans qüestions culturals del nostre temps.
- 11.9. Incentiva a les institucions eclesials i catòliques perquè es facin presents. Genera un estat d'opinió en el món catòlic més interessat en la política, l'economia, la situació de la Creació i la cultura.
- 11.10. I alhora no perd de vista impartir i oferir determinats serveis avaluats com a necessaris, que afecten necessitats bàsiques, i que a més de realitzar-los, fa propostes i campanyes de polítiques públiques perquè les administracions públiques s'ocupin més i millor de les mancances, aportant la seva acció com a exemple.
- 11.11. Aquests serveis són identificats des de pràctiques que ja es fan o bé *ex novo*. Tres exemples de serveis dels diversos possibles:
  - La gent gran sola mancada de reconeixement i acompanyament, a una llar, a una residència.
  - Els pobres dels carrers en la seva fase inicial per assessorar-los i acompanyar-los en el bon aprofitament dels recursos disponibles.
  - Els joves sense futur per mitjà dels cursos verificats de lideratge social jove.
- 11.12. Aquesta dinàmica i pràctica del corrent social li dona notorietat, bon nom, el fa créixer i li proporciona ingressos.

12. Com es pot organitzar. El corrent social és una confluència organitzada de grups i persones que actuen conjuntament amb objectius comuns. Per tant, l'organització ha de contemplar aquesta doble dimensió d'adscripció individual i de grups. Ha de ser una organització concebuda per actuar de manera coherent en els camps que decideixi. Uns futurs estatuts abordarien aquesta qüestió junt amb el programa d'acció i l'estratègia.

13. L'acció bàsica més important és créixer i l'hem après de l'expansió cristiana. Aquesta és la base de tot. Arribar a ser un moviment arrelat en les masses, va permetre als cristians actuar amb la millor de les tècniques del mercat: la influència persona a persona. Varen constituir una comunitat intensa, capaç de generar aquesta invencible obstinació i els mitjans essencials del seu creixement van ser els esforços mancomunats dels cristians que convidaven els seus amics, parents i veïns a compartir la bona nova.

14. Els primers objectius: organitzar-se, créixer, actuar.

14.1. Comença amb un nucli organitzat en equips de treball i coordinació en l'inici, d'alguns centenars de persones, i en dos anys s'expandeix fins a 5.000 persones afiliades. Aquesta és la massa crítica.

14.2. D'acord amb les dades del CEO, a Catalunya més de 2 milions i mig de persones de més de 18 i més anys es declaren catòlics. Més de la meitat no han posat els peus a una Església. És com ser del Barça i no haver trepitjat mai l'Estadi... però són del Barça. 560.000 van a l'Església una o més vegades a la setmana, i unes altres 440.000 acudeixen algun cop al mes. Un milió en total. Assolir les primeres 5.000 persones, el primer objectiu del moviment, és menys de l'1% dels de missa setmanal i diària, el 0,5% dels de missa setmanal més el que hi van algun cop al mes, i el 0,2% dels que es declaren catòlics. No són resultats inimaginables.

14.3. Per créixer cal actuació, el compromís dels que ja en formen part. I especialment practicar la via d'èxit dels primers cristians, que els varen fer passar d'un miler de seguidors a 33,8 milions en 300 anys. Creixen un 3,42% anual acumulatiu. El Corrent creixerà molt més en els primers anys.

14.4. La via d'èxit és començar per les xarxes de relacions personals: familiars (pròxims i llunyans), amics, coneguts i saludats. Companys (de feina, d'aficions), veïns. Hom ha de ser capaç d'oferir l'opció del Corrent, a 2, 4 o 10 persones. Si l'oferta no funciona, cal parlar-ne amb el grup; potser es tracta d'un irreductible, o potser el plantejament no està prou afinat. Proba i error, fins a l'èxit. Aquesta és una de les dedicacions prioritàries dels grups del Corrent.

14.5. Presentacions en grups petits a la parròquia, a casa, a un centre...

14.6. Presentacions grans ben preparades d'impacte.

- 14.7. Una acció de captació incessant a la xarxa. Personal (12.4) i organitzada pel Corrent. Un grup especialitzat en motivació i integració de persones per mitjà de la xarxa.
15. **Una idea del camí**, només això, una idea. Si aquesta primera conversa per Zoom dona una coincidència suficient o es prolonga, si cal, en una segona, aleshores comença la *primera fita*.
- 15.1. El compromís de tots de treballar per mobilitzar i **organitzar una trobada presencial a inicis de juny**, un dissabte al matí, per exemple, per debatre ja en termes més concrets la posada en marxa del Corrent.
- 15.2. D'aquesta trobada sorgeixen els dos primers i grans objectius. Un **Congrés de presentació cap a l'octubre** per presentar la declaració bàsica, els Acords Bàsics Compartits (ABC) del Corrent que alhora endega el camí cap al **Congrés constituent cap al gener**, on ja s'acorden els estatuts i l'organització, el programa d'acció, el finançament, etc.

Una addenda pensant en el més endavant

Hi ha dues qüestions de naturalesa molt diferent que en el cas de tirar endavant el Corrent ha d'estudiar, parlar-ne i arribar a concretar:

- **Una és la creixent injustícia social**, manifesta de la nostra societat, propiciada per uns governs que fan discurs, però no actuen en allò que és el fonamental: la justícia, que no és un discurs de "pobres contra rics" sinó donar a cadascú el que li correspon, sense que sigui la posició de poder la que marqui aquesta redistribució, sinó l'aportació real.
- **L'altra és definir una proposta, un model per a la qüestió catalana**, pedra de toc de la cohesió cristiana en el temporal.

Cap d'aquestes dues qüestions és per parlar-ne a la reunió, seria prematurament inútil, però sí que és per situar algunes de les dificultats conceptuals que caldria superar.